

แนวทางการใช้ MOOC ในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
รายวิชา การโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ

The use of MOOC in a blended environment of international advertising
and marketing communications course

วรารณ องค์กรุทธรักษา
Worawan Ongkrutraksa

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University
Phayathai Road, Wangmai, Pathumwan, Bangkok, 10330 Thailand
Corresponding author. Email: Worawan.o@chula.ac.th

Article Info:

Received: March 3, 2021

Revised: May 27, 2021

Accepted: June 2, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน 2) สำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนแบบ MOOC โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร คือ นิสิตสาขาวิชาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินออนไลน์และแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาสัมภาษณ์โดยการสรุปและพรรณนาข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) การออกแบบกิจกรรมควรนำสื่ออื่นนอกจากการใช้ Chula MOOC มาใช้เพิ่มเติมในลักษณะโปรแกรมเสริมที่สามารถโต้ตอบผู้เรียนได้ 2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน นิสิตให้ความเห็นหรือตอบคำถามเมื่อผู้สอนถามคำถามหรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสื่อสังคมออนไลน์ ผู้เรียนมีความรู้และรู้จักวิธีคิด สามารถสรุปประเด็นสำคัญและถ่ายทอดความคิดผ่านการสื่อสารได้ มีความตั้งใจและความสนใจในชั้นเรียน หาเวลาเข้าไปดู Chula MOOC เพื่ออ่านหรือดูคลิปที่ผู้สอนและพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการเรียนและติดตามข่าวสารต่าง ๆ อ่านบทความที่ผู้สอนได้นำเสนอหรือหามาให้อ่านเพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ 3) นิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนแบบ MOOC ระดับมาก

คำสำคัญ: จุฬามัก การเรียนการสอนแบบผสมผสาน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

Abstract

The objectives of this pilot research were as follows: 1) to examine students' participation in the classroom, 2) to explore students' satisfaction with MOOC in a blended learning environment. The research method was a mix-method of quantitative and qualitative. The samples of this research were 38 students from the Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. The research tools were questionnaires and open-ended interview questions. The data were analyzed using Mean score, S.D., summarized, and reported the content of the interviews. The results showed that 1) for the design of class activity, it should use other media besides Chula MOOC as an add-on program that can interact with students, 2) students' participation in class were giving comments, answering questions, exchanging ideas on social media. The students were keen to know and know how to think. They were able to summarize key points and convey ideas through communication. They had concentration, interest, and time to read recommended articles, watch clips, and find additional information, and 3) students had a high level of satisfaction with Chula MOOC learning.

Keywords: Chula MOOC; blended learning; classroom participation

บทนำ

วิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ เป็นรายวิชาเลือกในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโฆษณา เป็นวิชาบรรยาย 2 หน่วยกิต จากประสบการณ์ของผู้สอนที่ผ่านมา ผู้สอนพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความตั้งใจและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน จากหลายสาเหตุ โดยสาเหตุหนึ่ง อาจเนื่องจากเกิดความอ่อนล้าจากการเรียนตั้งแต่ช่วงเช้าและต้องเรียนตลอดทั้งวันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เมื่อถึงเวลาเรียนวิชานี้ซึ่งเป็นวิชาสุดท้ายของวันในช่วงเวลาประมาณ 15.00 น. ทำให้ผู้เรียนบางส่วนอาจไม่สามารถเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ในการเรียนได้อย่างที่ควรจะเป็น ผู้สอนจึงได้นำ MOOC (massive open online course) เป็นระบบที่พัฒนาและออกแบบโดยนักวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชื่อว่า Chula MOOC มาใช้ในการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหารายวิชาได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่โดยไม่จำเป็นต้องเข้านั่งฟังบรรยายในชั้นเรียนเหมือนเช่นการสอนแบบเดิม เพื่อให้นิสิตเรียนและสรุปรวบรวมประเด็นสำคัญได้นอกชั้นเรียน ทำให้นิสิตมีความใฝ่รู้และรู้จักวิธีคิดและสรุปประเด็นสำคัญและถ่ายทอดความคิดผ่านการสื่อสารได้ อีกทั้งเป็นการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนที่มีอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้แทน โดยการเรียนรู้ที่ใช้ MOOC ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีงานวิจัยที่พบว่าการจัดการเวลาและการตั้งเป้าหมายในการเรียนของผู้เรียนมีความสำคัญยิ่ง และแนวทางที่ดีที่สุดในการออกแบบ MOOC ที่ดีคือการพิจารณาตัวผู้เรียนและวิธีที่ผู้เรียนสามารถ

เข้าถึงแหล่งข้อมูลของวิชาได้อย่างอิสระและพัฒนาความสามารถในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Onah, Pang, Sinclair, & Uhomoibhi, 2021)

นอกจากนี้ จากงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (active learning) ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับรู้ (passive learning) เพราะกระบวนการแบบการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ สามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการปฏิบัติจริงจะสามารถเก็บความจำในระบบความจำระยะยาว (long term memory) ทำให้ผลการเรียนรู้อยู่คงอยู่ในปริมาณที่มากกว่าระยะยาวกว่า (Dale, 1969) การเรียนรู้เชิงรุกยังมีประโยชน์มากกว่าวิธีการสอนแบบดั้งเดิมเมื่อรวมเข้ากับเครื่องมือการแสดงผลภาพที่เหมาะสม โดยจะพัฒนาความเข้าใจให้ผู้เรียนมากขึ้น (Shaziya & Zaheer, 2021) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่พบว่าการเรียนรู้เชิงรุก ยังเพิ่มแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอีกด้วย (Dadach, 2013).

อย่างไรก็ดี การวิจัยเรื่องการนำ Chula MOOC มาใช้ในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยยังมีอยู่น้อยมาก ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะดำเนินการวิจัยแบบนําร่องเพื่อศึกษาแนวทางการใช้ Chula MOOC ในการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนแบบ Chula MOOC

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

MOOC และ Chula MOOC

MOOC เป็นคำที่มาจากตัวอักษรตัวแรกของคำเต็มว่า massive open online course หมายถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จำนวนมาก ๆ ผ่านทางหน้าเว็บไซต์ มีทั้งฟรีและเสียค่าใช้จ่าย MOOC ถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ของวงการการศึกษาของโลก ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าศึกษาผ่านช่องทางออนไลน์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ การดูวิดีโอ การอ่านตำรา / อินโฟกราฟิกต่าง ๆ การถามตอบแบบควิซ (quiz) การทำแบบทดสอบ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) ต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรออนไลน์เข้ากับเครื่องมือทางเทคโนโลยีการศึกษาต่าง ๆ ได้ เช่น เว็บไซต์ qualtrics หรือโปรแกรม matlab เป็นต้น (Support ThaiMOOC, 2018)

Chula MOOC ได้พัฒนาและออกแบบโดยนักวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้การดูแลของศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อถ่ายทอดความรู้สู่สังคมในโอกาสครบรอบ 100 ปี จุฬาฯ เป้าหมายของ Chula MOOC คือ เน้นการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างทักษะการทำงาน (Workpoint Today, 2018)

การเรียนรู้แบบ Active Learning

เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียน นอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ (Chulalongkorn University, Learning Innovation Center, 2017)

กรวยแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนหรือการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาสมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนโดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า (Dale, 1969)

ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์

งานวิจัยของ ชนินทร์ ตั้งพานทอง (Tungpantong, 2017) เรื่อง ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์และเพื่อเสริมการเรียนการสอน โดยศึกษาปัจจัยความสำเร็จของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอน ประชากรในงานวิจัยนี้ คือ ประชากรไทยที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนออนไลน์มีอายุระหว่าง 17-36 ปี ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนแห่งชาติ (ThaiMOOC) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยคุณภาพ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของระบบ ด้านคุณภาพสารสนเทศ และด้านคุณภาพการบริการ มีอิทธิพลต่อการใช้งานและความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอนผ่านหลักสูตรออนไลน์แบบเปิดเพื่อมหาชน นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของชลธิศ ดาราวงษ์ (Darawong, 2020) ที่พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา ได้แก่ ความสนุก การออกแบบ ความง่ายในการใช้งาน และประโยชน์จากการใช้งาน ส่วนปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อผลการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ความสนุก ประโยชน์จากการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน การออกแบบ และเนื้อหาบทเรียน ตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์คณะนิเทศศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 38 คน คือนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน วิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ เหตุผลในการเลือก คือ นิสิตที่เข้าเรียนบทเรียนออนไลน์แบบเปิดบนระบบ Chula MOOC เรื่อง การโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ เป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยให้นิสิตตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 27 คน และนิสิตตอบแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย

1. แบบประเมินความพึงพอใจออนไลน์ด้วย Google form และโปรแกรม Microsoft excel เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนแบบ Chula MOOC โดยนำแนวคำถามการจากแบบประเมินผลการเรียนการสอนของฝ่ายวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2562 และ
2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด (open end) ใช้ในการสัมภาษณ์นิสิตเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนแบบ Chula MOOC

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการเรียนด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ข้อมูลที่ได้รับ
เครื่องมือเชิงปริมาณ 1. แบบประเมินออนไลน์ ใช้สำรวจความพึงพอใจ	ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ของผู้เรียนจากการสอนแบบ Chula MOOC	ผู้เรียน จำนวน 27 คน	- ความพึงพอใจของผู้เรียน - ความคิดเห็นอื่นๆ ของ ผู้เรียน
เครื่องมือเชิงคุณภาพ 2. แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์	ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ของผู้เรียนจากการสอนแบบ Chula MOOC ในเชิงลึก	ผู้เรียน จำนวน 11 คน	- ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะในหลายๆ แง่มุมของผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากการวิเคราะห์แบบประเมินออนไลน์ โดยใช้ Google form และโปรแกรม Microsoft excel จัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale)

เพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการสอนแบบ Chula MOOC จากผู้ประเมินด้วยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) ในช่วงเดือนมีนาคม 2563 กำหนดการให้คะแนนระดับความพึงพอใจจากแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนต่าง ๆ สมการคำนวณอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.8 พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนนจัดชั้นเท่ากัน (class interval) แบ่งเป็น 5 ระดับ (Saiyot & Saiyot, 2000) ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลผล
4.20-5.00	มากที่สุด
3.40-4.19	มาก
2.60-3.39	ปานกลาง
1.80-2.59	น้อย
1.00-1.79	น้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากการสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด ความเห็นของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ จำนวน 11 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาบทสรุปและพรรณนาข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลวิจัยจากแบบประเมินออนไลน์ เพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการสอนแบบ Chula MOOC ได้จากนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศ จำนวน 27 คน ตามตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การวัดผลความรู้ความเข้าใจเนื้อหา ก่อนและหลังเรียนการสอนแบบ Chula MOOC

เนื้อหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา ก่อนการใช้ Chula MOOC	2.74	0.90	ปานกลาง
2. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา หลังการใช้ Chula MOOC	3.96	0.65	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อการเรียนการสอนแบบ Chula MOOC

เนื้อหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความพึงพอใจต่อความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์โดยใช้ Chula MOOC	3.89	0.70	มาก
2. ความพึงพอใจเนื้อหาการสอนที่ใช้ Chula MOOC ว่ามีสอดคล้องกับบทเรียน	4.33	0.55	มากที่สุด
3. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์จากการเรียนรายวิชา โดยใช้ Chula MOOC	4.00	0.62	มาก
4. ความพึงพอใจที่ได้ฝึกทักษะในด้านการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์ จากการเรียนรายวิชานี้โดยใช้ Chula MOOC	4.	0.58	มาก
5. ความพึงพอใจที่ได้ฝึกทักษะในด้านการสื่อสาร การนำเสนอ และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ จากการเรียนรายวิชานี้โดยใช้ Chula MOOC	3.44	1.05	มาก
6. ความพึงพอใจที่ Chula MOOC ทำให้นิสิตสามารถนำความรู้จากคำถามหรือการบรรยายของอาจารย์ไปประยุกต์ใช้ได้	3.81	0.56	มาก
7. Chula MOOC ทำให้นิสิตมีความพึงพอใจต่อความรู้สึกเข้าใจความคิดหลักที่ยากๆ ในเนื้อหาวิชาได้โดยง่าย	3.81	0.74	มาก
8. Chula MOOC ทำให้นิสิตมีความพึงพอใจที่สามารถติดตามเนื้อหาวิชาได้ไม่สับสน	3.93	0.68	มาก
9. ความพึงพอใจการใช้ Chula MOOC ช่วยกระตุ้นการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติม	3.33	0.78	ปานกลาง
10. Chula MOOC ทำให้นิสิตมีความพึงพอใจที่สามารถให้เวลากับการอ่านบททวน/อ่านเพิ่มเติม ตามที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมายได้	3.74	0.86	มาก
11. ความพึงพอใจในความสะดวกในการใช้ Chula MOOC	3.85	0.91	มาก
12. ความพึงพอใจในการใช้ Chula MOOC ในการเรียนการสอน	3.63	0.84	มาก
13. ความพึงพอใจที่จะแนะนำเพื่อนให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้	3.74	0.86	มาก
รวม	3.71	0.83	มาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. อยากให้ทำให้คลิปสามารถเร่งความเร็วได้
2. รู้สึกว่าเป็นการใช้เพื่อรู้จักเนื้อหาคร่าว ๆ ก่อนการเรียนในห้องที่ดี เพราะเวลาอาจารย์พูดก็จะสามารถเชื่อมโยงได้มากขึ้น รู้สึกชอบ
3. อยากให้ระบบสามารถเร่งความเร็วคลิปได้ และไม่จำเป็นต้องดูจนจบคลิปเพราะสามารถเข้าใจได้บางส่วนก็สามารถข้ามได้ เช่น การพูดกล่าวนำหรือตอนขอบคุณ ต้องดูทั้งหมดเพื่อให้คลิปครบร้อยละ 100 ซึ่งคิดว่าเสียเวลารวม ๆ แล้วหลายนาที่มากบางครั้งตัววิดีโอหายไป ต้องตามหาในหมวดหมู่ทั้งหมดเอง
4. บางทีเว็บติดขัดและช้าบ้าง
5. ดีแล้ว
6. ใช้สื่อแบบผสมผสานถือเป็นช่องทางการเรียนรู้ที่ดี

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

สรุปผลข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด ความเห็นของนิสิตกลุ่มตัวอย่างนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดระหว่างประเทศจำนวน 11 คน โดยใช้คำถามปลายเปิดและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาเนื้อหา ดังนี้

1. นิสิตชอบหรือไม่ชอบการใช้ Chula MOOC ในการสอนเพราะเหตุใด

นิสิตจำนวน 8 คน ตอบว่า ชอบใช้ โดยให้เหตุผลว่า การใช้ Chula MOOC ในการสอนในรายวิชานี้สามารถเข้าดูหัวข้อที่เรียนได้ทุกเวลา อีกทั้งภาพประกอบการบรรยายมีความสวยงาม มีอินโฟกราฟิกทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เนื้อหาไม่ยาวมากเกินไป เหมาะสำหรับคนทั่ว ๆ ไปด้วย และสามารถทบทวนเนื้อหาบทเรียนได้ตลอดเวลา และมีการสอนล่วงหน้าก่อนการเรียนในห้องเรียน ทำให้ช่วยให้รู้เนื้อหาคร่าว ๆ ก่อนการเรียนทำให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้มากขึ้น อีกทั้งสามารถช่วยให้นิสิตค้นคว้าเรียนรู้สิ่งที่ตัวเองชอบเพิ่มเติมได้เองได้ตลอดเวลา

นิสิตจำนวน 3 คน ตอบว่า ไม่ชอบใช้ โดยให้เหตุผลว่า การใช้ Chula MOOC ในการสอนในรายวิชานี้ชอบการเรียนในห้องเรียนมากกว่าจากแอปพลิเคชัน เนื่องจากมีการใช้งานค่อนข้างยาก การเข้าสู่ระบบดำเนินการหลายขั้นตอน มีความยุ่งยากในการใช้งาน

2. การใช้ Chula MOOC มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของนิสิตในเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ อย่างไร

นิสิตจำนวน 11 คน ตอบว่า มีผลต่อความรู้ โดยให้เหตุผลว่า การใช้ Chula MOOC มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของนิสิตในเนื้อหาที่เรียน สามารถช่วยในการทบทวนความรู้และเนื้อหาที่ลึกซึ่งสำหรับนิสิตนิเทศศาสตร์ ประกอบกับการเรียนในห้องเรียน เพราะอย่างน้อยได้เรียนมาก่อนแล้วในบางเรื่อง ก่อนที่จะเรียนในห้องอีกครั้ง ทำให้เรียนรู้ได้เร็วมากขึ้น มีความรู้ที่แน่นขึ้น หรือในทางกลับกันหากไม่เข้าใจแล้วกลับไปดู Chula MOOC ภายหลังก็สามารถไขข้อข้องใจและเป็นการทบทวนไปในตัวด้วย อีกทั้งอาจารย์ยังมีแบบทดสอบวัดความเข้าใจหลังการดู Chula MOOC จบ เสริมกับที่เรียนในห้องเรียนทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น

3. นิสิตคิดว่าการสอนโดยใช้ Chula MOOC มีประโยชน์ต่อนิสิตหรือไม่ อย่างไร

นิสิตจำนวน 11 คน ตอบว่า มีผลประโยชน์ โดยให้เหตุผลว่าการสอนโดยใช้ Chula MOOC มีประโยชน์ทำให้สามารถทบทวนซ้ำได้ เสียงและภาพโดยมีคุณภาพไฟล์ที่ดีแตกต่างจากการถ่ายรูปรูปหรืออัดเสียงเอง วิดีโอสั้น กระชับ เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญ ส่วนโปรแกรมคิดว่าควรพัฒนามากกว่านี้ ควรสามารถเพิ่มความเร็วได้ เพราะบางคนอาจคิดว่าอาจารย์พูดเร็วไปหรือช้าไป และมีความสะดวกที่จะใช้งานได้ทุกที่ เพราะบางครั้งอยู่ข้างนอก พอมีเวลาว่างแต่ไม่มีเอกสารการเรียนอยู่ใกล้ตัว แต่อยากหาอะไรเป็นประโยชน์ทำก็สามารถเข้ามาดู Chula MOOC ได้ทันทีทางโทรศัพท์มือถือ อีกทั้งสามารถวัดความคืบหน้าได้เป็นอัตราส่วนร้อยละและมีคำถามท้ายบทเรียน ซึ่งช่วยในการทบทวนบทเรียนเพิ่มความเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น

4. นิสิตคิดว่าการเรียนโดยใช้ Chula MOOC แตกต่างจากการเรียนแบบเดิมหรือไม่ เพราะเหตุใด

นิสิตจำนวน 10 คน ตอบว่า แตกต่าง โดยให้เหตุผลว่า การเรียนโดยใช้ Chula MOOC แตกต่างจากการเรียนแบบเดิม เพราะว่าไร้ข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา และ Chula MOOC แตกต่างจากการเรียนแบบเดิม เพราะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นกว่าในการเรียนในห้องเรียน และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้เป็นระบบเพราะเห็นภาพรวมมากขึ้น แต่อาจขาดการโต้ตอบระหว่างการเรียน แม้จะมีการสร้างกลุ่มสังคมออนไลน์ในเฟซบุ๊ก (เปรียบเทียบกับการเรียนวิชาอื่นมาก่อน รู้สึกว่ากลุ่มค่อนข้างเงียบ) และตามปกติเวลาเรียนในห้องเรียนอาจารย์จะมีกรณีศึกษาของตราสินค้าต่าง ๆ ให้ดูเยอะ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น แต่ใน Chula MOOC ไม่ค่อยมีเพราะเป็นเหมือนการขยายภาพให้เห็นชัดมากยิ่งขึ้นในสิ่งที่เรียน การตอบยากขึ้น เนื่องจาก มีความคล่องตัวกว่าในเรื่องเวลาและสถานที่

นิสิต 1 คน ตอบว่า ไม่มีความแตกต่าง โดยให้เหตุผลว่า การเรียนโดยใช้ Chula MOOC ไม่แตกต่างจากการเรียนแบบเดิม เพราะว่า ถึงแม้ว่าจะย้ายแพลตฟอร์มจากออฟไลน์เป็นออนไลน์ อาจารย์ก็จะมีการสอนที่คล้ายเดิมอยู่แล้ว

5. นิสิตมีวิธีการแสดงออกถึงความสนใจในชั้นเรียนของวิชานี้ได้อย่างไร

นิสิตจำนวน 11 คน มีวิธีการแสดงออกถึงความสนใจในชั้นเรียนของวิชานี้ โดยการตั้งใจเรียนในชั้นเรียน มีการติดตามที่อาจารย์สอนไปด้วย คิดตามกรณีศึกษาต่าง ๆ ที่เห็นในชีวิตประจำวัน ประกอบกับที่อาจารย์สอน เวลาอาจารย์ถาม การตอบคำถามหรือการแบ่งปันความคิดทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นวิธีหนึ่งที่เป็นสัญญาณบ่งบอกถึงความตั้งใจและความสนใจในชั้นเรียน หาเวลาเข้าไปดู Chula MOOC โดยอ่านหรือดูคลิปที่อาจารย์สอน และพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติมเองประกอบการเรียน พยายามติดตามข่าวสารต่าง ๆ อ่านบทความที่อาจารย์แนะนำหรือหามาให้อ่านเพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ เวลาเข้าเรียนในห้องเรียนมีการยกมือถาม-ตอบในห้องเรียน มีการสนทนากับเพื่อนและทำงานเป็นกลุ่ม

6. นิสิตได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่เป็นการแสดงออกทั้งทางวาจา และไม่ใช่ว่าจอย่างไร (เช่น การสื่อสาร การถาม-ตอบในห้องเรียนหรือการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์)

นิสิตจำนวน 11 คน ได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนที่เป็นการแสดงออกทั้งทางวาจาและไม่ใช้วาจา โดยมีวิธีที่หลากหลาย ได้แก่ การอภิปราย การตอบคำถามเวลาอาจารย์ถาม หรือการแสดงความคิดเห็นในเฟซบุ๊ก ไม่ได้ตอบในห้องเรียน เพราะรู้สึกไม่กล้า กลัว เป็นนิสิตส่วนบุคคล แต่ตั้งใจฟังตลอด มีการแสดงความคิดเห็นทางออนไลน์ตามแต่โอกาสและความรู้ความสนใจเกี่ยวกับหัวข้อนั้น กดถูกใจและอ่านบทความเสริมที่อาจารย์ลงไว้ให้ และโพสต์เนื้อหาเสริมการเรียนในชั้นเรียน

7. หากวิชาที่ใช้ Chula MOOC ในการเรียนการสอน สามารถเรียนแบบนับหน่วยกิตได้ นิสิตมีความคิดเห็นอย่างไร

นิสิตจำนวน 9 คน ได้แสดงความคิดเห็นในเชิงเห็นด้วยอย่างหลากหลาย โดยนิสิตบางคนเห็นว่า หากวิชาที่ใช้ Chula MOOC นำมาใช้ในการเรียนการสอน สามารถเรียนแบบนับหน่วยกิต โดยคิดว่าเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ แต่ต้องทำอย่างรัดกุมมาก เนื่องจากไม่สามารถควบคุมองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างได้ เนื้อหาอาจจะไม่เข้มข้นเท่าในห้องเรียน แต่ทำให้การเรียนสะดวกมากขึ้น แต่ก็ต้องดูเนื้อหาของวิชานั้นๆ ลักษณะของเนื้อหาวิชาว่าสามารถที่จะนำมาลงในสื่อออนไลน์ให้นิสิตดูแล้วเข้าใจได้ด้วยตนเองหรือไม่ อาจต้องมีการปรับให้แต่ละตอนยาวขึ้นแล้วละเอียดขึ้น และมีช่องทางติดต่ออาจารย์ที่ชัดเจน เนื่องจาก มีความคล่องตัวไม่ต้องเดินทางไปยังคณะ เรียนเมื่อไหร่ก็ได้ที่ว่าง เพราะสะดวกสำหรับนิสิตที่มีเวลาว่างน้อย

นิสิตจำนวน 2 คน แสดงความคิดเห็นว่า ไม่เห็นด้วย เนื่องจากมองว่า Chula MOOC เหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ไม่ควรนำมาเป็นปัจจัยหลักในการเรียนแบบนับหน่วยกิต และคิดว่าระบบ Chula MOOC ยังไม่ได้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะแทนการสอนของอาจารย์ในชั้นเรียนได้

8. นิสิตคิดว่าอาจารย์ควรนำสื่ออื่น นอกจากการใช้ Chula MOOC มาใช้หรือไม่ เพราะเหตุใด (ถ้ามี) โปรดยกตัวอย่าง

นิสิตจำนวน 10 คน มีความเห็นว่าอาจารย์ควรนำสื่ออื่นนอกจากการใช้ Chula MOOC มาใช้เพิ่มเติม และได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย อาทิ นำสื่อที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมเสริม เช่น วิดีโอ ตัวอย่าง กรณีศึกษา ต่างๆ หรือสารคดีเกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศ แต่ถ้าสามารถแนะนำหนังสือที่เกี่ยวกับวิชานี้ด้วยก็น่าสนใจ เพราะ Chula MOOC ยังขาดกลไกที่ช่วยเรื่องการถามตอบหรือการ มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งนิสิตคิดว่าจำเป็นต่อการเรียนและเพิ่มความสนใจในการเรียนมากขึ้น การเล่นเกมแบบโต้ตอบ (วิดีโอหรือเสียง) ผ่านอินเทอร์เน็ตจากช่องทางที่ให้บริการต่างๆ ที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์สามารถพิมพ์หรือสนทนากับอาจารย์ได้เลย หรือการลงคลิปในยูทูปแล้วแยกเป็น รายการตามวิชาหรือบทเรียน ยิ่งสถานการณ์ปัจจุบันที่มีโรค COVID-19 แพร่ระบาด การเสริมด้วยแอปพลิเคชัน Zoom เพราะค่อนข้างมีความเสถียร สามารถทำงานแยกเป็นกลุ่มๆ และนำเสนอผลงานได้ด้วย แต่การนำวิดีโอขึ้นในระบบเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมคิดว่าแพลตฟอร์มของเฟซบุ๊กก็ใช้งานสะดวกเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งต่างๆ ที่ช่วยเสริมเหล่านี้ ล้วนขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งสำคัญ

นิสิตเพียง 1 คน ให้ความคิดเห็นว่า ไม่จำเป็น แต่อาจมีช่องทางให้ส่งคำถามคำตอบโดยไม่ต้องใช้แพลตฟอร์มอื่น ถ้ามีหลายช่องทางอาจทำให้เกิดความสับสน

9. นิสิตอยากให้อาจารย์ผู้สอนปรับปรุงการสอนอย่างไรบ้าง

นิสิตจำนวน 11 คน มีความเห็นที่หลากหลาย อาทิ อยากให้อาจารย์ปรับปรุงการสอนให้มีไฟล์ภาพที่ใช้ประกอบให้หรือไฟล์ตัวอย่างเอกสารเพิ่มเติม เพิ่มเนื้อหาหรือตัวอย่างที่มีความทันสมัยมากขึ้น ลักษณะน้ำเสียงและลักษณะการพูดของอาจารย์ใน Chula MOOC อยากให้ใกล้เคียงกับในห้องเรียนจะดูเป็นธรรมชาติและฟังง่ายมากขึ้น และการสอนในห้องค่อนข้างคล้ายคลึงกับเนื้อหาใน Chula MOOC ทำให้บางครั้งรู้สึกเหมือนเรียนซ้ำซ้อน เนื้อหาบางส่วนคล้ายกันอาจารย์ควรให้กระชับขึ้น หรืออาจจะเพิ่มบทเรียนใน Chula MOOC

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการเรียนแบบ Chula MOOC และจากการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด พบว่า Chula MOOC ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้และรู้จักวิธีคิด สามารถสรุปประเด็นสำคัญและถ่ายทอดความคิดผ่านการสื่อสารได้ และเป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า การใช้ Chula MOOC มีประโยชน์อย่างหลากหลาย เช่น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนได้ตลอดเวลา ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนที่มีอยู่เดิม อีกทั้งเป็นทางเลือกหนึ่งในการเรียนการสอนเมื่อเกิดภาวะไม่ปกติ เช่น การระบาดของไวรัส COVID-19 ที่เกิดขึ้น ทำให้ต้องยุติการเรียนในห้องเรียน แต่ Chula MOOC ช่วยให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม Chula MOOC ก็มีข้อจำกัดในส่วนการสื่อสารสองทางระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จึงควรนำโปรแกรมเสริมอื่นมาช่วยในส่วนนี้เพิ่มเติม

แนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยการนำการสอนแบบ Chula MOOC มาใช้ในการเรียนการสอน

จากการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนโดยใช้ Chula MOOC เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่ข้อเสียสำหรับผู้เรียนคือยังขาดการสื่อสารโดยตรงระหว่างผู้สอนและผู้เรียนทั้งในการเรียน การถาม-ตอบ แม้จะมีการสร้างกลุ่มใน เฟซบุ๊ก แต่ใน Chula MOOC ไม่มี เพราะการสื่อสารโดยตรงระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเป็นเหมือนการขยายภาพให้เห็นเนื้อหาที่เรียนชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แนวทางการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เสนอ คือ ควรนำสื่ออื่นนอกจากการใช้ Chula MOOC มาใช้เพิ่มเติม ในลักษณะโปรแกรมเสริม เช่น วิดีโอ ตัวอย่างกรณีศึกษาต่างๆ หรือสารคดีเกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศที่สามารถพิมพ์หรือสนทนากับผู้สอนได้เลย ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้งสองแบบ ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการแสดงออกถึงความสนใจในชั้นเรียนของวิชานี้ ทำให้การเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการนำโปรแกรมเสริมเพื่อสร้างให้ผู้สอนสามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง สอดคล้องกับแนวทางของกับการสอนแบบ active learning ของ ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn University,

Learning Innovation Center, 2017) และการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจะสามารถเก็บความจำในระบบความจำระยะยาว (long term memory) (Dale, 1969) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า เมื่อมีการเรียนเชิงรุกเสริมร่วมกับเครื่องมือการแสดงผลภาพที่เหมาะสม ก็จะพัฒนาความเข้าใจให้ผู้เรียนมากขึ้น (Shaziya & Zaheer, 2021).

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีหลากหลายได้แก่ การให้ความเห็นหรือตอบคำถามเมื่อผู้สอนถามคำถามหรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นวิธีหนึ่งที่เป็นสัญญาณบ่งบอกถึงความตั้งใจและความสนใจในชั้นเรียน อีกทั้งการหาเวลาเข้าไปดู Chula MOOC เพื่ออ่านหรือดูคลิปที่ผู้สอนและพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติมเองประกอบการเรียน และมีติดตามข่าวสารต่างๆ อ่านบทความที่ผู้สอนได้แนะนำหรือหามาให้อ่านเพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (co-creators) ที่กล่าวว่า “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็มาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนโดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา (Felder & Brent, 1996) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า การเรียนเชิงรุก สามารถเพิ่มแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอีกด้วย (Dadach, 2013)

ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนแบบ Chula MOOC

จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนในชั้นเรียนและการเรียนโดยใช้ Chula MOOC โดยเหตุผลที่หลากหลาย อาทิ Chula MOOC ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้นและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้เป็นระบบ เพราะเห็นภาพรวมมากขึ้น เกิดการเรียนรู้และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในหัวข้อที่ตนเองสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับแนวทางการเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ (Chulalongkorn University, Learning Innovation Center, 2017) และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชนินทร์ ตั้งพานทอง (Tungpantong, 2017) ที่สรุปว่าปัจจัยด้านคุณภาพของระบบและด้านสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนออนไลน์ และสอดคล้องกับผลวิจัยของชลธิศ ดาราวงษ์ (Darawong, 2020) ที่พบว่าปัจจัยด้านการยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาได้แก่การออกแบบและความง่ายในการใช้งาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลงานวิจัย

1.1 ข้อเสนอแนะในการนำ MOOC ไปใช้ในการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอน

การเรียนการสอนโดยใช้ MOOC ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง เมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่ปกติขึ้น แนวทางการออกแบบกิจกรรมการสอน นอกจากจะใช้ MOOC แล้ว ผู้สอนควรนำสื่อการเรียนอื่นมาใช้เพิ่มเติม เพื่อให้การเรียนการสอนสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น เช่น โปรแกรมที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถโต้ตอบกันได้ระหว่างการเรียนการสอน หรืออาจมีการสลับการสอนในชั้นเรียนด้วย ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำการเรียนการสอนโดยใช้ Chula MOOC จำนวน 7 สัปดาห์ สลับกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนอีก 7 สัปดาห์ โดยให้นักศึกษาทบทวนเนื้อหาและดูวิดีโอคลิปใน Chula MOOC ก่อนเข้าเรียน และเพิ่มเติมการสอนในชั้นเรียน โดยเสริมในส่วนที่นักศึกษาไม่เข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ซึ่งจะทำให้ขยายภาพเนื้อหาวิชาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เพื่อใช้ MOOC ในการสอนให้ได้ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการเวลา และตั้งเป้าหมายในการเรียนโดย MOOC ในแต่ละครั้ง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลของวิชาได้อย่างอิสระและกำหนดทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Onah et al., 2021)

1.2 ข้อเสนอแนะในการนำ MOOC ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับหน่วยงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำการเรียนการสอนโดยใช้ MOOC ไปใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ทั้งในสภาวะการณ์ปกติและไม่ปกติ แต่การเรียนการสอน โดยใช้ Chula MOOC มีข้อจำกัดด้านการสื่อสารโดยตรงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งหากพัฒนาการเรียนการสอนโดยการเพิ่มช่องทางการสื่อสารขณะเรียนออนไลน์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ก็จะทำให้การเรียนโดยใช้ Chula MOOC มีความเสมือนจริงกับการเรียนในชั้นเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในช่วงดำเนินการวิจัยนี้เป็นช่วงที่ประเทศไทยไม่ได้อยู่ในภาวะปกติ โดยได้เกิดการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ขึ้น ดังนั้น วิชาวิจัยยุคการเรียนการสอนในห้องเรียนตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคม 2563 จนถึงสิ้นสุดภาคการศึกษา (แต่มีการเรียนการสอนทางเฟซบุ๊กไลฟ์) จึงควรตระหนักว่างานวิจัยนี้เป็นการวิจัยในภาวะที่ไม่ปกติ ดังนั้น หากมีเป้าหมายที่จะศึกษาเรื่องนี้ให้รอบด้าน ควรทำการวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยนี้อีกครั้งเพื่อต่อยอดผลวิจัยนี้เมื่อทุกอย่างกลับสู่ภาวะปกติ นอกจากนี้เนื่องจากกระบวนการวิจัยนี้ มีลักษณะประชากรที่เป็นแบบเฉพาะ และมีจำนวนไม่มากนัก ดังนั้นเพื่อการใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ในการวิจัยในอนาคตจึงอาจต้องใช้ประชากรที่หลากหลายและเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- Chulalongkorn University, Learning Innovation Center. (2017). *Active learning*. Retrieved from http://www.lic.chula.ac.th/images/Active%20Learning/Active%20Learning_01.pdf (in Thai)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้. (2560). *Active learning*. สืบค้นจาก http://www.lic.chula.ac.th/images/Active%20Learning/Active%20Learning_01.pdf
- Dadach, Z. E. (2013). Quantifying the effects of an active learning strategy on the motivation of students. *International Journal of Engineering Education*, 29(4), 1-10.
- Darawong, C. (2020). Factor of Technology Acceptance Affecting Student Satisfaction and Learning Outcomes on Online Course in Higher Education Institutions *Rajabhat Rambhai Barni Research Journal*, 14(3), 158-166. (in Thai)
- ชลธิศ ดาราวงษ์. (2563). ปัจจัย ด้าน การ ยอมรับเทคโนโลยีที่มีผลต่อความพึงพอใจและผลการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรออนไลน์ในสถาบันระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 14(3), 158-166.
- Dale, E. (1969). *The cone of learning*. Retrieved from <https://parnward8info.files.wordpress.com/2014/01/active-learning.jpg>
- Felder, R. & Brent, R. (1996). *Navigating the Bumpy Road to Student-Centered Instruction*. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/87567555.1996.9933425>
- Onah, D. F., Pang, E. L., Sinclair, J. E., & Uhomoibhi, J. (2021, April). An innovative MOOC platform: The implications of self-directed learning abilities to improve motivation in learning and to support self-regulation. *The International Journal of Information and Learning Technology*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IJILT-03-2020-0040>
- Saiyot, L. & Saiyot, A. (2000). *Learning measurement techniques*. Bangkok: Suviriyasan. (in Thai)
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Shaziya, H., & Zaheer, R. (2021). Strategies to effectively integrate visualization with active learning in computer science Class. In Chaki N., Pejas J., Devarakonda N., Rao Kovvur R.M., eds. *Proceedings of International Conference on Computational Intelligence and Data Engineering*, 56, 69-81. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-15-8767-2_6
- Support ThaiMOOC. (2018). *What is MOOC ?*. Retrieved from <https://support.thaimooc.org/help-center/articles/77/mooc> (in Thai)
- Support ThaiMOOC (2561). *MOOC คืออะไร ?*. สืบค้นจาก <https://support.thaimooc.org/help-center/articles/77/mooc>

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

Tungpantong, C. (2017) *Factors affecting learning achievement on online supplement learning* (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)

ชนินทร์ ตั้งพานทอง. (2560). ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนรู้การสอน (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

Workpoint Today. (2018). *Know “MOOC” online university, can learn from all over the world*. Retrieved from <https://workpointnews.com/2018/09/14/เจาะตลาด-mooc-มหาวิทยาลัย/> (in Thai)

Workpoint Today. (2561). รู้จัก “MOOC” มหาวิทยาลัยออนไลน์ เรียนได้ทั่วโลก. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2018/09/14/เจาะตลาด-mooc-มหาวิทยาลัย/>